

Till

Utbildningsdepartementet

u.remissvar@regeringskansliet.se

u.gv.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian *Utökade registerkontroller inom utbildningsväsendet och en ny grund för avskiljande av studenter*

Ert dnr: U2025/01126

Sammanfattning

Föräldraalliansen Sverige välkomnar förslag som stärker barns och ungas trygghet i utbildningsmiljöer. Vi tillstyrker huvuddelen av de föreslagna utökningarna av registerkontroller och vissa förändringar i regelverket för avskiljande av studenter. Samtidigt framhåller vi vikten av att rättssäkerhet, proportionalitet och praktisk genomförbarhet beaktas. I flera fall föreslår vi justeringar för att uppnå en bättre balans mellan skyddsintresse och integritet.

Yttrande

8. Förslag som rör skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

8.5 Registerkontrollen ska utökas med fler brott

Föräldraalliansen Sverige tillstyrker förslaget. Att fler allvarliga brott inkluderas stärker skyddet för barn och elever och minskar risken för att olämpliga personer får anställning i barnnära verksamhet.

8.7 Registerutdraget ska visas upp

Föräldraalliansen Sverige tillstyrker att registerutdrag ska visas upp och att dokumentation ska ske, men vi föreslår att lagtexten kompletteras med tydliga regler för hur länge dokumentationen ska bevaras, för att möjliggöra en rättssäker och effektiv tillsyn.

8.8 Tidsgränsen för hur gammalt registerutdraget får vara ska kortas

Föräldraalliansen Sverige tillstyrker att giltighetstiden för registerutdrag kortas från tolv till sex månader. Detta ökar aktualiteten och minskar risken för att nya brottsliga handlingar inte uppmärksammas.

8.9 Undantaget från skyldigheten att visa upp registerutdrag ska tas bort

Föräldraalliansen Sverige avstyrker att undantaget helt tas bort. Ett totalt slopande skulle skapa en onödig administrativ börda och försvåra vid akuta behov av tillfällig personal. Vi föreslår i stället en förkortad undantagsfrist, till exempel sex månader, vilket ger ökad säkerhet utan att orimligt belasta verksamheterna.

8.10 Misstankar om brott för vilket åtal har väckts ska ingå i registerkontrollen

Föräldraalliansen Sverige anser att barns skydd är en mycket tungt vägande faktor, men att integritet och rättssäkerhet måste värnas. Om misstankar ska ingå bör detta avgränsas tydligt till vissa brottstyper och med tidsmässiga begränsningar. Vi föreslår även att det införs särskilda prövningsgrunder för hur informationen får användas i anställningsbeslut.

9. Registerkontroll inom den kommunala vuxenutbildningen

9.3 Registerkontroll ska ske även inom kommunal vuxenutbildning

Föräldraalliansen Sverige tillstyrker förslaget. Även vuxenutbildningen kan innefatta elevgrupper med betydande skyddsbehov.

9.5 Registerkontrollen bör begränsas till vissa allvarliga brott

Föräldraalliansen Sverige anser att brottskatalogen bör utformas så att den är tydlig och enhetlig med övriga skolformer. Detta förenklar tillämpningen och minskar risken för missförstånd eller ojämlig hantering.

10. Belastningsregisterkontroll under pågående anställning

10.5 Förslag om kontroll under pågående anställning

Föräldraalliansen Sverige ser behovet av att skydda barn och elever även efter anställning, och stödjer i princip en möjlighet till uppföljande registerkontroller. En sådan möjlighet bör dock regleras strikt:

- Kontroller bör endast genomföras vid särskilda behov eller med fasta intervaller som är proportionerliga.
- Åtgärden bör begränsas till brott av särskilt allvarlig art.

- Det ska finnas tydliga rutiner för hur uppgifter hanteras för att skydda den personliga integriteten.

10.6 Närmare om utformningen av regleringen

Föräldraalliansen Sverige tillstyrker den föreslagna utformningen om förslaget om kontroll under pågående anställning genomförs. Regleringen bör dock kompletteras med bestämmelser om hur informationen ska hanteras och gallras, samt med klara instruktioner för arbetsgivarnas ansvar.

11. Kontroll i misstankeregistret vid ägar- och ledningsprövningar

11.3 Det bör införas en möjlighet till kontroll i misstankeregistret

Föräldraalliansen Sverige tillstyrker att en möjlighet införs. Denna åtgärd kan stärka kvaliteten i ägar- och ledningsprövningar och bidra till att förhindra att olämpliga aktörer får ansvar för verksamheter som riktar sig till barn och unga.

11.4 Uppgifter som en misstankeregisterkontroll bör omfatta

Föräldraalliansen Sverige tillstyrker att uppgifter från misstankeregistret vid ägar- och ledningsprövningar avgränsas till samma brottstyper som i motsvarande belastningsregisterkontroller. Detta ger tydlighet och enhetlighet i tillämpningen.

11.5 Förslaget medför inga ändringar i befintlig sekretessreglering

Föräldraalliansen Sverige ser en risk med att uppgifter från misstankeregistret hanteras utan tillräckligt skydd. Även dessa uppgifter är integritetskänsliga och bör omfattas av ett starkt sekretessskydd. Vi föreslår att regeringen överväger att införa eller tydliggöra sekretessbestämmelser som särskilt gäller dessa uppgifter i ägar- och ledningsprövningar.

12. Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar

Föräldraalliansen Sverige anser att förslaget bör utvecklas innan det införs. Frågor om sekretess, hantering av uppgifter från andra länder och kopplingen mellan antagning och legitimation måste lösas för att undvika orättvisa och oproportionerliga konsekvenser. Ett genomförande bör föregås av en mer detaljerad konsekvensanalys.

13. Ny grund för avskiljande av studenter och studerande

Föräldraalliansen Sverige tillstyrker i princip att det införs en möjlighet att avskilja studenter som upprepade gånger uppträtt på ett sätt som gör dem uppenbart olämpliga att fortsätta utbildningen.

Regleringen måste dock vara tydlig, rättssäker och effektiv, med klart definierade bedömningskriterier och en process som är praktiskt hanterbar för lärosätena.

14. Fler brott ska omfattas av domstolarnas underrättelseskyldighet

Föräldraalliansen Sverige tillstyrker förslaget. En utökad underrättelseskyldighet bidrar till att säkerställa att allvarlig brottslighet hos personal i barnnära verksamhet uppmärksammas och kan leda till nödvändiga åtgärder.

Avslutande synpunkter

Föräldraalliansen Sverige betonar att barns och ungas trygghet alltid måste vara den högsta prioriteringen i skolväsendet. För att uppnå detta krävs:

- Enhetliga och tydliga brottskataloger mellan skolformer.
- Ett proportionerligt förhållningssätt till integritet och rättssäkerhet.
- Klara och praktiska rutiner för genomförande av kontroller och avskiljande.
- Tillräcklig utredning av förslag som rör högskoleantagning innan införande.

Stockholm 2025-08-17

Gabriella Mattsson, Ordförande

Svaret har beretts av Peter Hallin

Föräldraalliansen Sverige är en nationell intresseorganisation för föräldrar och föräldrasammanslutningar och utgör ett samarbetsorgan för dessa.

Förbundets övergripande ändamål är att ur ett föräldraperspektiv verka för en utveckling av samhället som främjar varje barns allsidiga utveckling, lärande och hälsa.

Förbundet är partipolitiskt, fackligt och religiöst obundet.